Жанғара ДӘДЕБАЕВ

АБАЙДЫҢ АНТРОПОЛОГИЗМІ

Жанғара ДӘДЕБАЕВ

АБАЙДЫҢ АНТРОПОЛОГИЗМІ

Алматы «Атамұра» 2024

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5Қаз)
Д 20

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы
Абай ғылыми-зерттеу институты ұсынған

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС

Ж. Дәдебаев (төраға), С. Ашимханова, Қ. Әбдезұлы,
Ө. Әбдиманұлы, З. Бисенғали, Т. Есембеков, Б. Жақып,
А. Жақсылықов, Қ. Мәдібаева, З. Сейітжанов,
Ә. Тарақ, Д. Ысқақұлы

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор **Ә. Тарақ**

Жауапты редактор
филология ғылымдарының докторы, профессор **З. Сейітжанов**

Дәдебаев Ж.
Д 20 Абайдың антропологизмі. Монография. – Алматы: Атамұра, 2024. – 320 бет.

ISBN 978-601-10-0516-6

Профессор Жанғара Дәдебаевтың монографиялық зерттеу еңбегінде Абайдың антропологизмі, Абай шығармашылығындағы адам болмысының көркемдік, әлеуметтік-этикалық, эстетикалық мәселелері, Абай ілімінің жүйесі, құрамдас бөлімдері мен бастау көздері, басты категориялары мен ұстанымдары пайымдалған.

Еңбек гуманитарлық және қоғамдық ғылым саласында ізденіп жүрген зерттеушілерге, жоғары оқу орындарында «Абай ілімі» оқу пәні бойынша білім алушы жастарға, сондай-ақ магистранттар мен докоранттарға, абайтанушы жас мамандарға арналған.

ISBN 978-601-10-0516-6

© Дәдебаев Ж., 2024
© «Атамұра», 2024

МАЗМҰНЫ

Кіріспе 3

Бірінші бөлім. Абай ілімінің іргелі ұстанымдары 5

Адам мен заман туралы 5
Жан мен тән туралы 53
Білім туралы 68
Әрбір жақсы нәрсенің өлшеуі туралы 93
Қызыл тіл туралы 108

Екінші бөлім. Абай ілімінің құрамдас үш бөлімі 130

Ақыл 130
Қайрат 154
Жүрек (махаббат) 171

Үшінші бөлім. Абай ілімінің басты категориялары 191

Бес асыл іс категориялары 191
Бес жаман іс категориялары 218

Төртінші бөлім. Абай ілімінің үш негізі 244

Қазақтың дәстүрлі мәдениеті 244
Шығыс халықтарының дәстүрлі мәдениеті 280
Батыс халықтарының мәдениеті 301

Бесінші бөлім. Абай ілімінің модельдері 308

Абай ілімінің мағыналық-құрылымдық моделі 308
Абай ілімінің құрамдас бөлімдерінің сипаттары мен категорияларының моделі 308
Абай ілімінің логикалық модельдері 310

Қорытынды 316

Ғылыми-көпшілік басылым

Жанғара Дәдебаев

АБАЙДЫҢ АНТРОПОЛОГИЗМІ

Бас редакторы *Ә. Пірманов*
Редакторы *Г. Сыдықова*
Көркемдеуші редакторы *А. Алиева*
Техникалық редакторы *М. Алтай*
Корректоры *Г. Қадырқұлова*
Компьютерде беттеген *Э. Омарова*

ИБ №165

Теруге 10.09.2024 берілді. Басуға 24.10.2024 қол қойылды. Пішімі 84x108 $^{1}/_{32}$.
Офсеттік қағаз. Әріп түрі «Times New Roman». Офсеттік басылыс. Шартты баспа табағы 16,8.
Есептік баспа табағы 16,66. Таралымы 2 000 дана. №8558 тапсырыс.

«Атамұра» корпорациясы» ЖШС, 050000, Алматы қаласы, Абылай хан даңғылы, 75.

Қазақстан Республикасы «Атамұра» корпорациясы» ЖШС-нің Полиграфкомбинаты,
050002, Алматы қаласы, М. Мақатаев көшесі, 41.

16+

ISBN 978-601-10-0516-6

9 786011 005166